

٧٨ سغوره

هژمار (١١٢)
چريا نيکي ٢٠٠٨
بها (٥٠٠) دينارن

سوپاسی بو وهزارهتا رهوشهنبیری یا
حکومهتا ههریما کوردستانی ژ بو
هاریکاریا وان د چاپکرنا کوفارا سفوره دا

قیان جهمال

جوان عادل

دهرگهه خانی بی روشتیرو و راکسیاندن

خوهانک نیمتازک
فاضل عمر صالح

سه رنقیسکار
سه لام بالایی

balayi.selam@yahoo.com
تېلهفونا سه رنقیسکاری: ۳۱۰۴۰۳۰
موبایل: ۴۵۹۴۶۲

سکرتیرا نقیسینک
پهروین عبدالعزیز

پیداچوونا زمانک
مه سعود خالد گولی

دهر هیانا هونهرک
محمد ملا حمدی
mehemed_sersink@yahoo.com

نیگار کیش
نه حمه د بیری
ehmedbiri@yahoo.com

تېلهفونا رنقه به رین: ۷۲۴۰۱۹۲

سفوره ل سه ر تورا نینتهر نیتک

www.eduhok.net/sivore

sivore@eduhok.net
sivore_duhok@yahoo.com

به لاکه ری نیکانه
نقیسینگه ها نزار
تهنشت بازیرقاندیا دهوک
موبایل: ۴۵۰۹۰۳۵

nezar_doski@yahoo.com

شوهەب و نەيزەك

دادار عەبدالقادر حەجى

گەلەك جاران ب تايبەتى ل شەقۋىن ھاقىنى ھندەك تىشتىن رۇن و جوان و سەرنجراكىش ئەم دىينىن، كو بۇ ماودىيەكى كىم ل ئاسمانى دىينىن و خەلكەك شاش تىدگەھن و دىيژن: ئەقە ستىرەك رۇيا!

لى يا راست ئەقە نە ستىرن، بەلكو ئەقە شوھەب و نەيزەكن و ئەو ژى ھندەك بەرىن ئاگرىنە ل ئاسمانى دكەفن و ل دەوروبەرىن رۇژى دزقن ب ھارىكارىيا ھىزا كىشانى بەرەق ئەردى دەين و ژبەرکو دەمى ئەو دەينە خوار پلا گەرمايا وان زىدە بلندە، لەو ھندەك ژ وان ب تمامى دسۆژن، دىيژنە قى رەنگى (شوھەب) و ھندەك ژى ب تمامى ناسۆژن و دىيژنە وان ژى (نەيزەك).

شیره نین پیره میری

پشکا دووی و دوپاهیی

وهرگیبان: دلۆ

زهلام بهرهف گوندی خو چوو و د ریکا خو دا گههشته رهخی روپبارهکی، نهو روپبار ئافا وی رابوو و داروبار دگهل خو دبرن، شیرهتا ئیکئی یا پیرمیری هاته بیرا وی و ههول نهدا دهرباس ببیت و ل رهخی روپباری روینشت و نان ژ چانتکی خو ئینا دهر و دهست ب خوارنی کر. د وان دهمان دا گوھ ل دهنگهکی بوو. دهمی زفری سوارهک و ههسپهکی سپی دیتن. سواری گۆت: تو بۆچی ژ روپباری دهرباس نابی؟

زهلامی گۆت: نهز نهشیم روپبار یی رابوو. سواری گۆت: بهری ته ل من بیت دی چاوان ب ساناهی ژ فی روپباری دهرباس به! دهمی ههسپ چوووه د روپباری دا پیلین ئافی نهو ب سوارفه دگهل خو برن و زفرؤکا نهو دگهل خو دزفراندن.. سوار خهندقی و ههسپ ل پشت خو زفری و یی تهر بوو ژ ئافی. زهلامی نهو ههسپ گرت و لی سوار بوو و دهست ب لیگهریانا پرهکی کر دا ل سهر دهرباس بت. و دهمی پر دیتی، ل سهر دهرباس بوو و چوو ئالی دی یی روپباری و بهری خو دا گوندی خو. دهمی ب رهخ هندک دهحلا را بۆری سی تهیرین کهلهخا دیتن یین ل دۆر وان دهحلان دزقرن. زهلامی د دلی خو دا گۆت: دا سهحکهمی نهفه چیه ل ویری.

زهلام ژ ههسپی خو پهیا بوو و دناف وان دهحلان را بهرزه بوو، ل ویری سی تهرمین نهلف نانکو مری دیتن و چانتکهکی بیستی یی ب رهخ وانقه، دهمی نهو چانتک فهگری یی پر بوو ژ پارچین زیری.

نهو تهرم یین ریگرا بوون د شهفی دا ریقنگهک شهلانديوو و هاتبوونه ویری دا دهستکهفتی خو لسهر خو دابهش بکهن، بهلی نهو ل سهر دابهشکرنی پیک نههاتبوون و ئیک و دو ب تهنگا کوشتبوون.

زهلامی پاره راکرن و تهنگهک زی دانه ب رهخ خوئه و دهست ب چوونا خو کر. ب شهف گههشته مالا خو.. دهرگههی ههوشی فهکر و گههشته گۆرهپانا مالی. د دلی خو دا گۆت: دی د پهنجهری را بهری خو دهمی کا ههفرینا من چ دکهت؟ پهنجهر یا فهگری بوو و ژۆر زی یا روهن بوو.

ژ پهنجهری بهری خو دا ژۆری دیت خانکهک یی د نیشهکا ژۆری دا و یی پره ژ چۆرین خوارنی و دو کهس یین ل دۆر روینشتینه.. ئیک ژ وان ههفرینا وی یه و یی دی کورهکی گهنجی نهنیاس بوو، کو پشتا وی ل پهنجهری بوو.

ژ ترسا دیمهنی وی دیتی رهجفکی گرت و ددلی خو دا گۆت: بی بهختا بی بهخت.. ته سۆز دابوونه من تو شوی ب کهسهکی دی نهکهی و تو ل هیفیا من بمینی ههتا نهز بزفرم، نوکه تو ل مالا من دژی و دگهل زهلامهکی دی خیانهنی ل من دکهی؟

دهستی خو دانا سهر تشهنگا خو و بهری وی دا ژوری،
 بهلی بیرا وی ل شیرهتا پیرمیری یا سیی هات کو بهری
 ههر تشتهکی بکته ههتا بیست و پینجی بهژمیریت.
 زهلامی د دلی خو دا گوټ: دی ههتا بیست و پینجی
 هژمیرم پاشی دی گوللا بهردهمه وان.

دهست ب هژمارتنی کر: ئیک... دوو... سئ... چار....
 د شی دهلیقی دا نهو کورک دگهل ههقرینا زهلامی
 ناخفت و گوټی: دادی سوباهی دی چمه فی دنیايا
 مهزن دا ل بابی خو بگهرم، چهند یا ب زهحهته نهز
 بیی وی بریم.

پاشی پرسیار ژ دایکا خو کر: چهند سال ل سهر چوونا
 وی دهرباس بووینه؟

دایکی گوټ: بیست سال کوری من.

پاشی زیدهکر و گوټ: دهمی بابی ته چووی ژیی ته وی
 دهمی ب تنی ههپههک بوو.

زهلام پهشیمان بوو و د دلی خو دا گوټ: نهگهر من ههتا
 بیست و پینجی نههژمارتبا دا کارهساتهکی کهم و
 ههمی ژیی خو فههران ل سهر نهجامدانا وی خوم.

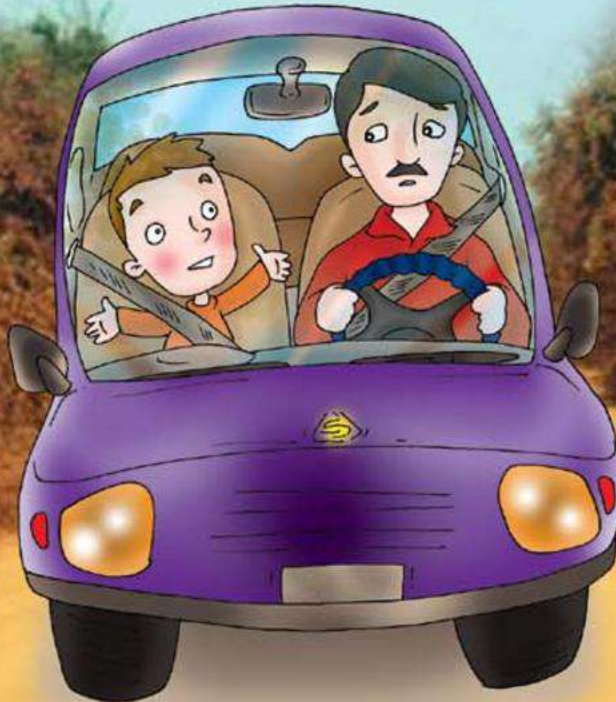
و د پهنجهری را کره ههوار: کوری من... ههقرینا من...
 دهرکهفن و پیشوازی میهفانی خو بکهن یی کو نهفه ژ
 میژوره هوین ل هیقییا وی ماین.

ب راستى ئەم گەلەك د ھەزارىن

وھەرگىيان ژ فارسى: مەسعود خالد گولى

رۆژەكى زەنگىنەكى كورپى خوە يى بچويك برە گوندى دا نىشا وى بدمت كو خەلكى گوندى چەند دەھزارن. ئەوان شەفەك و رۆژەكى ل مالا گوندىەكى بۆراند. دەمى دزقپنەفە، زەنگىنى ژ كورپى خوە پرسى: ج عاقلى تە ژ فى گەريانى پىرى؟
كوركى گۆت: گەلەك باش بوو!
بابى ژى پرسى: نەرى تە ل ژيانا وان نىرى؟
كوركى گۆت: پا يا ژ منقە، من ژى لى نىرى!
بابى گۆت: تو بو خوە ج ژ فى گەريانى فير بووى؟
كوركى پىچەكى ھزرا خوە كر و پاشى ب ھىمنى گۆت: من زانى كو مە د مالا خوە دا سەيەك يى ھەى، لى وان چوار سە يىن ھەين.. مە د مالا خوە دا نافۆرەك يا ھەى، لى وان رويبارەك يى ھەى كو دويماهى بو نىنە.. مە د مالا خوە دا چەند مەزھەرى يىن ھەين، لى وان ھزاران ستىر يىن ھەين.. ھەوشا مالا مە ب دىواران ھاتىە سنورداركرن، لى يا وان باغەكى پان و بەرىنە.
بابى وى نەدزانى ج بىژتە كورپى خوە، ب تنى حىبەتى ما و زل و زل لى نىرى.
كورپى وى بەردەوام بوو و گۆت: سوپاسيا تە دكەم باب، كو تە نىشا من داى ئەم چەند د ھەزارىن!

خواندنگه

تهیب دهستانس

هه ردهم تو وهر دگری دهه
دا ماموستا ببینی
خواندن و نقیسینی
هرمارا ژی، نیک دو سی
بی خاروقیج، ب جوانی
وان وینه یین رهنگاورهنگ
هه می وانا ب نه قینی
تو بخوینی ب قی رهنگی
سه رکه قتنی دی بینی

چه ندا خوشه خواندنگه ه
دگه ل هه قالا تو دروینی
خوه فییربکه ی زانینی
ناقئ بابوی و دادی
بنقیسی تو ب رهوانی
هوزانین خوش و قه شهنگ
تو ببینی و بخوینی
نه گهر هوسا ب چه لهنگی
تو ناکه قی و نامینی

۲۰۰۸/۴/۲۲

خالخالوکی

هاوکار نورس نهوړوړ

خالخالوګا خال رهش
دادابوو سهر ګولهك گهش

ګوئی ب شادی ئی کر سلاښ
ل خالخالوګی کر خوناښ

خالخالوګا پهر نه خشین
یا جوان و نازك و شریڼ

پر شاد بوو ب ګولا جوان
دی ههر دهف ته بم میښان

خالخالوګ و ګول شه پال
ههر دو بیګشه بوون هه فال

باخچه و میړګ پنی خه ملین بوون
ته ښ دل ژیرا پر ښین بوون

ئەلفا بېيىن ژيانى

ئا: ھىزار مەسعود

- ئا: ئارمانجدار بە، دا ئارەزوويىن تە بەرى بگرن
 ب: ب گىۈل بە، دا بگەھىيە ھەمى مەرەمىن خوخە
 پ: پىشت نەدەنە خالىن ھویر، دا نھىيىن مەزن لېەر تە بەرزە نەبن
 ت: تەگروى بە، دا ژ ئەزموونكرنا دەردىن وەكھەف دوير بى
 ج: جوامىر بە، دا ج جار نەئىيە پاشقەبرن
 چ: چ جار كەسى نەئىشىنە، دا ھەردەم خۇشتقى بى
 ح: حەقناس بە، دا دل تە ژ پاقزى بتەھىست
 خ: خوخە نەھىلە ب ھىقىا (شانس) ب تنى فە، دا د ژيانى دا سەر بکەقى
 د: دويربىن بە، دا مېژووى بگوھۆرى
 ر: راستگو بە، دا ھەقال و ھەقالىنى بۇ تە ببەنە يار
 ز: زىرەك بە، دا دەمى تە بى مفا ژ دەست تە نەچت
 ژ: ژ گۇتتا (نزانە) نەرەفە، دا چ جار نەكەقىە چالا شاشىتى
 س: سەرنەرم بە، دا دەرگەھى كاران بۇ تە فەبىن
 ش: شايستە بە، دا تول بلنداھىيى بلندترىن بى
 ف: فىداكار بە بۇ دلن نىشەوى، دا ببىە نموونى دلپاكان
 ق: قەكۆلەر بە، دا تو ژ ناڧ پىلن دەريا ژيانى ب سەرفىرازى دەرکەقى
 ق: قەنجىن خەلكى بلا لېەر چاڧىن تە بن، دا تە گوھ ل ناخفتنىن نەگۇتىين دلى بىت
 ك: كوير بىن بە، دا كويراتيا نىشان بکەلىشى
 گ: گومانى فەدە لايەكى، دا تو شكەستنى نەبىنى
 ل: ل رىگە چارەميان بگەرىيى، دا ژ زفرۇكىن شاشىي دەرکەقى
 م: مېرخاس بە، دا بەردەوامىي بدەپە ژيانى
 ن: نەبېژە تە بۇ من چ كرىە، ھزر بکە كا تە بۇ مللەت و وەلاتى خوخە چ كرىە؟
 و: واقى بە، دا بسەر كنىتا ھەبوونى ھەلبىي
 ھ: ھزرى بکە، دا ب ئەلندا رۇژەكا نوى شاد بىي
 ي: يەكەل بە، دا بشكوژىن نەقەبوويىن باوھرىي بۇ تە بگرنژن

هه قالینى

نقیسین: ندهى سلامه

و: دلمان عه له محهمه د

د چه رخیڼ کهفن دا سه په ک ب تنى د نافه دارستانه کى دا دژيا. وى هه ست ب ته نيپوونى دکر، له و رابوو چوو بو خو ل هه قاله کى گه رپا. سه ب سهر کيښرويشکه کى هه لپوو و گوټى: سپيده باش..

نهرى دى رازى بى پيکفه بژين و ببينه هه قالين نيک؟

کيښرويشکى گوټ: من گه له ک پى خوښه، نوکه دى ل فيره نقين و سوباهى دى بو خو ل خانیه کى گه رين و تيډا ژين.

ب شفه سه رهوى و بوو عه و عه وى، نينا کيښرويشکى گوټى: دهنگ ژ ته نه نيټ؛ چونکى دى گورگى گوھ ل ته بيت و دى هيټ مه خوټ.

سهى گوټ: ناخ بى جسارته! هه قالينيا دگه ل ته يا ژخويه، دى رابم چم دگه ل گورگى ژيم؛ چونکى نه و ژ ته ب جسارته تره.

سه چوو ل گورگى گه رپا و ل چهه کى ب سهر هه لپوو، نينا سلافه ک لى کر و داخوازا

هه قالينى ژى کر. گورگى ب دلخوشى شه گوټى: بلا، ژيان دگه ل ته گه له ک خوښه.

هه ردو بوونه هه قالين نيک و پيکفه ل چهه کى ژيان. شفه ب سهر دا هات و گورگى نقست. ديسان سه رهوى و بوو عه و عه وى. نينا گورگى گوټى: هه قال دهنگى نه که، دى هرچى گوھ ل دهنگى ته بيت و دى هيټ مه هه ردووا خوټ.

سهى گوټ: نه فقه ژى وهکى کيښرويشکى پى بى جسارته.

جاره کا دى سهى گورگى ژى هيلا و گوټ: دى چم ل هرچى گه رپم؛ چونکى نه و ژ هه ميان ب هيتره.

د ری دا ب سەر هرچی ههلبوو و داخوآزا
ههقالینی دگهل وی ژی کر. هرچی گۆتی: دى
جاری وهره روینه، وه دیاره تو گهلهكى
وهستیایی؟

سهی گۆت: راسته نهزى وهستیایمه، لی بی ب تنی
مه ژى و نهز بی بو خو ل ههقالهكى دگهرم.
هرچی گۆت: دى بلا نهز و تو دى بینه ههقالین
نیك بین دلسوز.

دیسان شهف ب سهر وان دا هات و بوو پخینا
هرچی و د خه و چوو، لی سه وهك ههرجار رهوی
و بوو عه و عهوا وی. هرچ نیكسهر ژ خه و رابوو
و گۆتی: هس به، نهكو مرۆقهكى گوهل دهنگی
ته ببیت و بیته مه ههردوواییکه بکوژیت.

سهی گۆت: نهفه ژى یی ژ خویه و وهكى وان بی جسارته، دا بچم ل مرۆقا بگهرم.
دوماهیى سه ب سهر مرۆقهكى ههلبوو و گۆتی: سپیده باش هیژا.
زهلامی گۆت: یا سهر چاڤا.

سهی گۆت: دى نیی ببینه ههقالین نیك و دگهل نیك دا
بژین؟

مرۆقی گۆتی: نهز گهلهك ب ههقالینیا ته دلخوهم.
بوو شهف و جارهكا دی سه رهوی و بوو عه و عهوا وی، و
زهلامی ژى پخ کر بوو خهوی. سهی د دلی خو دا گۆت: بوچی
نهف مرۆقه ژ خه و هشیار نهبوو، جارهكا دی رهویقه. نیئا
زهلام هشیار بوو و گۆتی: ته خیره ههفال، ههكه ر تو یی
برسی رابه ههره خواری بچو، بهس خهوا من نهفه رهقینه
و نیزعاجا من نهكه.

ژ هینگى وهره سه ههفال و دوستی
مرۆقانه.

سنگال

سنگال ئیک ژ کهفنه باژیرین کوردستانییه، دکهفیته دوورترین دهفهره روژئاقایی باشووری کوردستانی و ههفسنووره دگهل دهولهتا سویری.

باژیر و دهفهر و چیاپی سنگالی ژ وان کهفنترین جهانه یین مروّف لی ژباين و ئافه‌دانی لی په‌یدا بووین، هندهک ژیدهر دبیزن: بهری ۶۰۰۰ هزار سالان ئهف باژیره هه‌بوویه، یین دی دبیزن: ل نیفا هزار سالی سیی بهری زایینی سنگال پشکهک بوو ژ دهولهتا میتانیا کوردی. شوینه‌وارین ل جهین جو‌دایین سنگالی وهک ته‌په، گری رهش و شلو هاتینه دیتن راستیا فی گوتنی دیاردکه‌ن. دگهل کهفنتانیا سنگالی د دیرۆکی دا د چاخی مه یی نهۆ دا سنگال باژیره‌کی بچووک و کیم هژماره، ل دیف سه‌رژمیرا ۱۹۶۵ی هژمارا خه‌لکی باژیری ۴۰۲ کەس بوو، د ده‌مه‌کی دا کول سالا ۱۰۷۵ هژمارا خه‌لکی وی ۳۰.۰۰۰ هزار کەس بوون. ئه‌فه ژئ ئه‌نجامی وی چه‌ندییه کوب دریزیا دیرۆکی سنگال قوربانیا شهرین خه‌لکه‌کی دی بوو.

به‌ری چاخی موسلمانه‌تی دهفهره سنگالی مه‌یدانا شهرین نافه‌هرا دهولهتا ساسانی و رومانی بوو، وهک نموونه ل سالا ۲۶۰ی د ئه‌نجامی فان شهران دا ب ئیک جاری هاتبوو ویرانکرن.

ل سالا ۱۶۳۹ز سنگال که‌تیه ژیر دهسته‌لاتا دهولهتا ئیسلامی، د فی سه‌رده‌می دا ژئ مه‌یدانا شهرین نافه‌هرا دهولهت و میرگه‌هین هه‌ریمایه‌تی و قوربانیا هیرشین داگیرکه‌ران بوویه، ل سالا ۱۲۹۴ د ده‌می هیرشا ته‌یمووری له‌نگ دا ژ هژمارا ۲۵۰۰۰ هزار مالین باژیری تنی ئیک مال نه‌هیلا ئافا.

بهره‌فکرن: موسه‌دهق نووقس

ژ سالا ۱۹۱۸-۱۵۳۴ شنگال سهر ب دهولتا ئوسمانی فه بوو، د فی چاخی دا ژ ی لایهکی فه قوربانیا شهرین نافه‌هرا دهوله‌تین ئوسمانی و ئیرانی بوو، ژ لایی دیشه ب دهستین له‌شکه‌ری فی دهوله‌تی خه‌لکی وی هاتیه فِرکرن، دهولتا ئوسمانی ب دریزیا ژیی خو ب دههان جاران فه‌رمانا فِرکرن خه‌لکی شنگالی راکریه و ههر جاری ب سهدان و هزاران خه‌لکی وی گوشتینه.

پشتی دامه‌زراندنا حکومه‌تا عراقی ل سالا ۱۹۲۱ د ههر دو سهرده‌مین شاهی و کووماری دا چهند جاران شنگال که‌تیه بهر هیرشین له‌شکه‌ری عراقی و ب سهدان ژ خه‌لکی وی هاتینه گوشتن. هه‌روه‌سان عراقی ژ سالا ۱۹۴۷ فه دهست ب عه‌ره‌بکرنا فی ده‌قه‌ری کریه و ب

هزاران دونه‌مین عه‌ردی وی داینه وان عه‌ره‌بان یین ژ جهین دی یین عراقی ئیناینه سهر گوندین کوردین شنگالی.

هه‌تا سالا ۱۹۷۵ پینچ تاخین سهره‌کی (بهره‌روژ، سهرای، که‌لاه، بورجی و به‌سه‌ی) ل شنگالی هه‌بوون، کوردین موسلمان و ئیزدی وه‌ک برا تیدا دزیان. ژ سالا ۱۹۷۰ فه رژیما به‌عسی بزافین ب عه‌ره‌بکرنا شنگالی بخو کرن، ل ۱۹۷۵ پینچ تاخین باژیری خرابکرن و خه‌لکی وان فه‌گوه‌سته باژیر و کوومه‌لگه‌هین دی و عه‌ره‌ب ل شوینا وان ناکنجیکرن و هه‌تا سالا ۲۰۰۲ هه‌وین ب عه‌ره‌بکرنا شنگالی د به‌رده‌وامبوون، د نافه‌هرا ۲۰۰۲-۱۹۸۰ ی دا ۲۹۶۷ پارچین عه‌ردی ل شنگالی ل سهر عه‌ره‌بین هاورده لیکه‌ه‌کرن.

به‌لی خه‌لکی ره‌سه‌نی شنگالی چ نه‌وی ل ده‌قه‌ری چ نه‌وی ل ده‌ره‌قی شنگالی یی به‌رده‌وام بوو ل سهر به‌رخوهدانی هه‌تا ل ۹ نیسانا ۲۰۰۳ شنگال وه‌ک هه‌می عراقی هاتیه رزگارکرن و ژ وی روژی فه شنگالا نازاد یا به‌ره‌ف کوردایه‌تیا خو د زفریته‌فه هه‌تا ب ئیک جاری دبیته پشکه‌ک ژ هه‌ریما کوردستانی.

فيگۆ

سيناريو: آمال يچياوي و: چنار محمەد صالح

وہکی ھەر جار پشٹی دەواما قوتا پخانئ فيگۆ و زینۆ یین گەشتینە نیک

جانئ تشتەکی گەلەك سەیر بۆ من
گۆت.
گۆتە من دەمی زارۆك دكەنن، پیرەمیر
ددانین وان دەهژمیرن!
لەو ددانین وان زوی دكەفن!
لەو گۆتە من ھشیار بی و بۆ نەكەنی

بەس نەبیژە کو تە باوەری یا
ب قئ ئاخفتنی ھەئ..
ئەفە نە ھزرەکا د جھئ خو
دایە
ب تنئ نۆژداری ددانا دشیت
ددانین مروقی بینتە دەر

ئالايى كوردستانى

دليىر زهيىر ئوسمان

بۇ جارا دووى بابى سىدارى گۆتە زارۆكىن خۇ كا وەرنە دەف من. سىدار و سەميان و قين و زين چوونە دەف بابى خۇ. بابى پىرسيارەك زى كر و گۆتى: كور و كچين من هوين حەز ز كيىر رەنگى دكەن و بۇچى؟ سىدارى گۆت: سۇر؛ چونكى رەنگى خويىنا وان شەھيدانە يىن خۇ گۆرى ئاخا كوردستانى كرىن دا ئەفرو ئەم ب نازادى بزين، واتە هيىمايى جانگۆرىكىرىن يە. سەميانى گۆت: سىي؛ چونكى هيىمايى ئاشتىي يە و نيشانا سەربلندىي يە و ھەردەم ئەسمانى كوردستانى ب ئەورىن سىي يى جوانە.

قيني گۆت: كەسك؛ چونكى رەنگى بەھار رەنگينە و رەنگى گيا و داروباريىە و هيىمايى زيانى يە. زيني گۆت: زەر؛ چونكى رەنگى روژى يە، رەنگى گەھشتن و كاملان بوونى يە و هيىمايى روژەكا نوى، روژا رزگار بوون ژ تارياتى و بىندەستىي يە.

بابى وان گۆت: گەلەك باشە كور و كچين من.. ب راستى ئەف رەنگين ھەوہ گۆتىن گەلەك جوان و ب رامانن. سىدارى گۆت: باب ئەف رەنگين مە گۆتىن، ئالايى وەلاتى مە (كوردستانى) زى دەيتە جيىكرن: سۇر ل سەرى، سىي ل نىقى، كەسك ل بنى و زەر وەكى روژى د نىقەكى دا. سەميانى گۆت: ب راستى باب ئالايى مە گەلەك جوانە. قيني گۆت: و ھەلگىرى گەلەك رامانين جوانە زى. زيني گۆت: باب.. خوەزى ئەم زى بباينە دەولەت، دا ئالايى مە يى بەرزە نەبا. باب: ب راستى ئاخفتنن ھەوہ زيىرن.

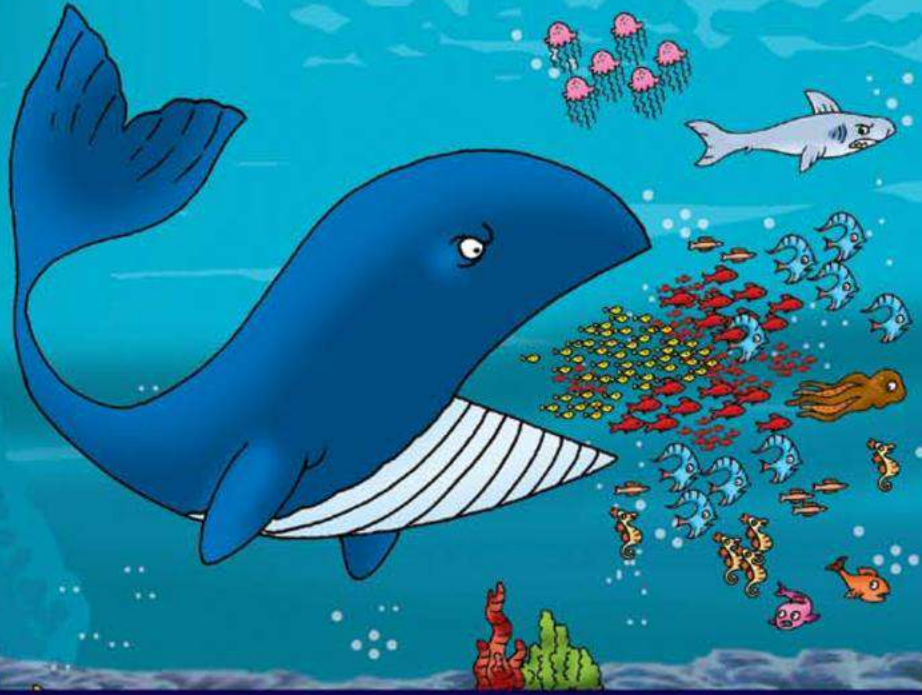

حویتى مهزن

سيناريو: ديار مستهفا

چيڤوڪ: ژ تورا ينشترينش

دهاته گوتن د كهفن دا
حويتهكى گهلهك مهزن
ههبوو، دهمى دهمى خو يى
مهزن فهذكر، ههمى جوړين
ماسيان دخوارن.. چ مهزن
بان يان بچويك.. ساخ بان يان
مرى.. و ههر تشتى كهفتبا
بهر دهمى وى دا داعويريت..
يى يى زهرمر با يان ب زهرمر..
جان با يان كريت.. و
جياوازي ل دهمى وى نهبوو. يا
سروشى په، خوارنا حويتى
ماسينه لى فى حويتى نه
بهس ماسى دخوارن بهلكو
دكوشتن ژى بيى كو يى برسى
ژى بت. ژبهر فى نيكى
ماسيان دهمى خو ژ فى حويتى
خلاص كهن.

ماسى: نهز ماسيهكا بچويكم.. گهلهكا بچويكم،
بهلى من هزرهك يا بو ته ههئى.
حويت: چ هزره؟! زويكا بيزه ههكه نوكه دى ته خوم؟
ماسى گهلهك ترسيا بهلى يا رزد بوو ل سهر پلانا خو:
حويتى مهزن.. تو ههردم ماسيان دخوى چ پينهفت نوكا
تو يى ژ خوارنا مه بيزار و تير بووى و نوكه ته تشتهك
و تامهكا نوى دفت.
حويت: ما ته تشتهكى دى ههيه نهز بخوم و تاما وى يا
خوشتر بيت؟
ماسى: ته خوارنا مروفى جهرباندييه؟ تاما وى گهلهك يا
خوشه، بهلكو خوشترين تامه ل فى دونيايى خرى.
نافه ب سهر دهمى حويتى كهفت و گوته ماسى: دى فى
مروفى ل كيرى بينم؟
ماسى: ب سهر نافي بكهفه دى كهلهخهكى گهور بينى
دبيژنى بهلهم.. خو نيزيك كه و ههمى دهمى
خو فهكه، بهلهمى و هندى تشتى تيدا
ب داعويره و بخو.

تو كى؟

روژمكى ماسيهكا
بچويك يا زير ل
سهر گوهى حويتى
روينشت و گوتى:

سلاقل سهر ته
بن حويتى
مهزن.

روژ ژ ماسيگرين جهحيلين گوندى نازادى بوو يا كو
دكهفته رهخن دهرىاي.. و خهلكى فى گوندى ههمى
ماسيگريبوون.. روژى دهمى وى روژى گهلهك ماسيان بگريت
ژبهر هندى بيچمكى ژ رهخن دهرىاي دويركهفت.. بهلى وى
ژ نشكهكى فه ديت يى بهرامبهر حويتهكى مهزن.. حويتى
دهمى خو فهكر و نهو ب بهلهمفه داعويرا و خوار.

روژی هند دیت نهو ب بهلهمفه یی د زکی
 حویتی دا.. دناف زکی حویتی دا تشتین
 عنتیکه دیتن.. روژی ل ویری هزر د
 ریکهکی دا کر کو ژ زکی حویتی
 دهرکهفیت، ژبهر هندی چهپ و راست
 پیهن ل رهخ و رویین زکی حویتی ددان..
 حویتی ههست ب نیشانا زکی خو کر و
 گازی روژی کر.

نهز یی
 راهینانا دکهم..

مرؤف تو ج
 دکهی؟

تو ب خودی
 راوسته تو یی
 من دنیشین.

نهز ناراوستم همتا کو تو
 رازی بی من ژ فیری
 دهریخی.

روژی ههست بی کر کو حویت دی خو ل بهر وان
 دریان گریت نینا هزرکا دی کر و بجه نینا، نهو
 زی بهرمایین پرت و مرتین داری بهلهما خو کوم
 کرن و ناگر بهردایین. وی گافن حویتی ههست ب
 نیشانهکا زینترکر و گازی کره روژی.

حویتی ب تورهیی فه گوت: نهفه دهلیقا ته
 یا دویمهیین په یان دی دهرکهفی یان زی
 نهز ج جارا رازی نابم تو دهرکهفی.
روژی ب ساربنوقه بهرسقا حویتی دا و
گوتی: دی باشه پا بلا وهکی ته بیت..
 فیری گهلهکا ساره نهز زی دی ناگری
 هیشتا شارینم و خو ل فیری گهرم کهم.
نیشانا زکی حویتی پتر لی هات و نهشیا
نیدی خو ل بهر بگریت، ماسیا بجویک د
گوهری وی دا گوتی: فی مرؤفی پافیزه سهر
 لیقا دهریای ههکه دی گهلهک نهخوشیا بو
 ته چیکهت.
 حویت بهرهف گوندی ماسیگرانقه چوو،
 ماسیگر ههمی یین ل رهخی دهریای کومفه
 بووین ل هیقیا فهگهریانا روژی یی کو

لهزی
 بکه..
 لهزی بکه،
 وهسا دیاره
 نهف
 مرؤفه نه
 یی ناسایی
 یه، یا باش
 نهوه تو
 رازی بی ژ
 عویری
 خو
 دهریخی.

Ehmed Biri

گیربووی و هیشتا نه زفیری، و د وی مابهین دا ماسیگران هند دیت حویتهکی مهزن یی نیزیکی وان دبیت و قهستا
 رهخی دهریای دکهت. دهمی حویتی ماسیگر دیتین دودل بوو و راوستیا و گوته روژی.
حویت: مرؤف.. مرؤف، نهفه نهز نیزیکی رهخی دهریای بووم، دهرکهفه.
روژی کره ههوار: نهز نادرکهفم همتا تو من ل رهخی دهریای نه دانی.. هیشتا من نیزیکی که.
 ژبهر گرانی و زیدهبوونا نیشانی حویتی هند گرنگی نه دا ماسیگران و پتر خو نیزیکی دهریای کر، د وی دهمی دا
 تیر ژ ههمی رهخانقه هاتنه حویتی و ریک ل بهر بهرزهبوون و نهزانی دی ج کهت، بیکول کرن برهفیت بهلی روژی
 زی هنافین حویتی ژناف دا ژیک ژیک دکرن و تۆلین بهلهما خو ژی فهکرن. و پشتی دهمکی حویت بوو کهلهخ.
 کهیقا ماسیگران ب وی نیجیری هات و کهیقا وان مهزنتر لی هات دهمی دیتین روژی یی ب سهلامهتی
 ژ زکی حویتی دهرکهفیت. نهف کهیغه نه ب تنی ل رهخی دهریای بوو، بهلکی دناف دهریای زی
 دا ب ههلهکفتا سهرکهفتا وان ل سهر حویتی مهزنی دپنده ماسیان ناههنگ گیران.

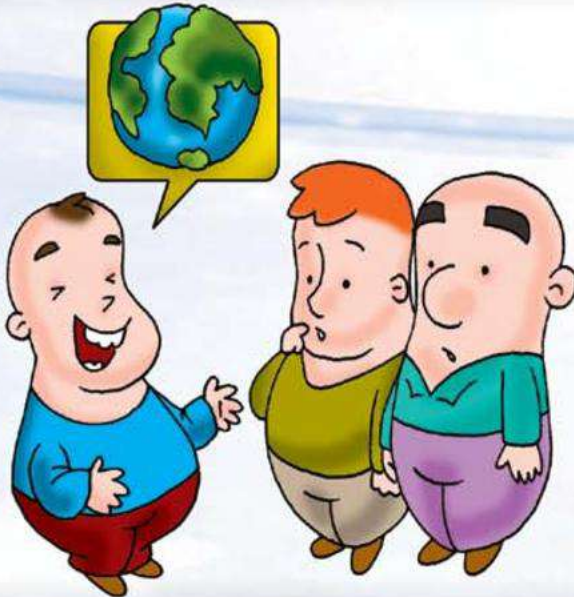
پیکه نین

جارهكى نيك بو كورى
خو چووبوو خوازگينيا.
بابى كچكى گوتى:
كورى نه چ شول دكهت؟
ئينا بابى كوركى
گوتى: جيرانى مه
نوژداره!

قىن عارف حيتو

سى كه سىن خشىم هه قالين
ئيك بوون. يى ئيكى گوت:
ئەز دشىم كيشوهرى ئاسيا
ههمىن بكرم!
يى دووى گوت: ئەز زى
دشىم كيشوهرى ئەفريقيا
ههمىن بكرم!
يى سىن گوت: و ما كى
گوتيه دى بابى من هيليت
ئەز بفروشمه هه وه!!

سىناق ئەيووب ئىتوتى

پیکه نیت

جارهکن کیزهکا نیر
 گوته کیزهکا می دی
 شوی ب من کهی؟
 کپزا می گوئی: به لی..
 لی ب مهرجهکی، نهو
 زی دقیت توته نهکا
 گلشی لسهر ناقی من
 بنقیسی!

سیزار شهوکت مهجید

جارهکن نیکی به خیل د
 خهونی دا دیت پاره
 ددانه خه لکی.. ده می
 بوویه روژ و ژ خه و
 رابووی سوز ل سهر
 گیانی خودا و سویند
 خوار و گوته: سوز بیت
 نهز نه نغم ههتا
 ههتایی!

سروود عسمهت تیوتیتی

بەزەھەمىيە زارۇكان

گوھدرىژ دناڧ چالدا

گلاڧيژ ئەحمەد ئوسمان

رۇژەكى گوھدرىژى جۇتيارەكى كەفتە دناڧ چالەكى دا.. گوھدرىژى ژ لايەكى گەلەك بزاڧ كر كو خوه رزگار بكتە و ژ لايى دېڧە جۇتيارى ژى گەلەك ھزر كرن كا دى چەوا وى ژ چالى ئىنتە دەر. ل دويماهيى جۇتيار گەھشتە وى باوهرى كو گوھدرىژى وى يى پير بووى و ئىدى نەشيت كار بكتە، و يا باشتر ئەوہ وى بەھلته د وى چالى دا و ناخى رادته سەر؛ چونكى يى كار نەكەت ھەژى ھندييە بن ناخ ببيت.

بوڧى چەندى جۇتيارى گازی كره ھەمى خەلكى گوندى، كو بەھن ھارى وى بكتە دا گوھدرىژى ڧەشيىرن. ھەمى گونديان مەربىلېن خۇ ھەلگرتن و دەست ھاڧىتنە چال داگرتنى.

ل دەسپىكى گوھدرىژى تەماشای وان دكر، لى پاشى ترسيا و كره ھەوار.. پشتى دەمەكى گوھدرىژ بېدەنگ بوو و گونديان ژبەر تۇزى گوھدرىژ نەديتن.

جۇتيارى و گونديان ڧيان بنېرنە گوھدرىژى كا چ حالى ويپە دناڧ ناخى را، لى دەمى بېھنا خۇ ڧەداى و تۇز و غوبار بژالە بووى، ئەو مەندەھۇش بوون؛ چونكى دەمى وان مەربىلكين ناخى دەھاڧىتنە د چالى دا، گوھدرىژى ئەو ناخ دكيشا بن دەست و پېن خوه و ھىدى ھىدى چال تژى ناخ دبوو و ئەو بسەر چالى دكەفت و ھوسا گوھدرىژى خۇ ژ چالى و مرنى رزگار كر.

وايكا من

مهتین عادل كوڤلى

دايكا من ژ من سل نه به
 بزقره دگهل من ناشت بيه
 من تو دقئى ژ نيشا دلى
 باوهر نه كه جاره كئى
 چاڤ رهشئ چاڤ به له كئى
 بئى ته بيمينم دايكئى
 تنئ شهف و روژه كئى

قوتاييمه نه ز دئ خوينم
 دا سهركه فتئى ب دهست خوڤه بينم
 نه زم قوتابى كويليكا وهلاتئ خو
 نه زم قوتابى پاشه روژه كا گه شم
 بو كوردستانا خو
 وهلاتئ من، كوردستانا من
 دئ هيته ناڤا كرن
 بو پاشه روژا قوتابى
 بو سهركه فتنا قوتابى
 دئ خو وهستينم
 دا پاشه روژه كا گه ش
 ب دهست خوڤه بينم

قوتاييمه نه ز

ناشتى محمهد

دى چەوا زىرەتكر و ھىزراتر بى؟

چىمەن تاھر

زارۇكى جوان..

ئەگەر تە بىيە زارۇكەكى خۇدان شىيان و چالاک و زىرەك، ئەھ خالىن خوارى دى ھارىكاريا تە كەن بۇ فى چەندى:

- ۱) خۇاندنا پەرتووك و رۇژنامە و كۇفارىن زارۇكا و خۇاندنا چىرۇكىن خىيال و زانستى
 - ۲) گرنگىدان ب قوتابخانى و خۇاندنا وى يا رۇژانە
 - ۳) ھەولدان بۇ خۇاندنا زمانىن بىيانى، دا تە لدويف شىيانىن خۇ شارەزايى د زمانىن بىيانى دا ھەبىت
 - ۴) يارىكرن و پاراستنا پىيارىكا
 - ۵) گرنگىدان ب لايەنى ھونەرى، وەك: سترانگۇتن، نىگاركىشان و شانۇگەرىن زارۇكان
 - ۶) گرنگىدان ب چالاكىين قوتابخانا و وەرزشى
 - ۷) ھەولدان بۇ ھارىكارىكرنا ئەندامىن خىزانى، وەكى: داىك، باب، خويشك و براينىن بچويك
 - ۸) ھەرودسا گرنگىدان ب ھندەك لايەنىن دى، وەكى: رەوشتىن جوان، راستگۇيى، پاقزى و... ھتد
- ب فى چەندى دى بىيە زارۇكەكى خۇشتى و زىرەك و تىگەھىتى و ژىھاتى.

پيشانگه‌ها مه‌چيشك

نا: نيبار گولس

خوه تو ببی باله‌فر
دی ل ستویئ ته كه‌مه كر

چلك نه بؤ ته‌ف كه‌سانه
لی خوارن یا هه‌می نه‌فسانه

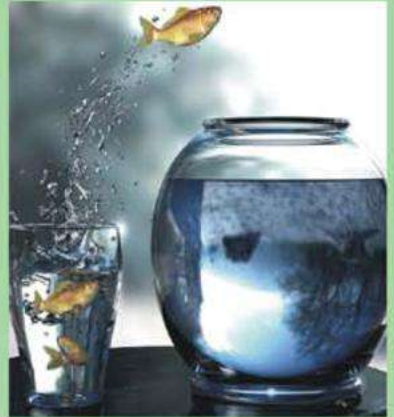
مشكو تو بچی نه‌سمانا
دی هه‌ر كه‌فی ده‌فی پشيكین كو‌لانا

ناخ هه‌وار و سه‌ده هه‌وار
فی نه‌ز كرم دین و هار

تو پشیکا چاف زه‌ری
دوستا منا هه‌ره‌ه‌ری

ب لقین و هه‌ولدانا
دی گه‌رییم ل ته‌ف جیهانا

به‌ختی خودی و به‌ختی ته
خوه رادسپیرم ده‌ستی ته

قوولی قووقو قوولی قوو
بگه‌هنی فی ته‌پ بر و چوو

ماده‌م ل هنداف من به‌لگه
بلا بهیت گژك و ته‌رگه

رهنگ بکه

+ مزویلیکی

نا: نهجهد بیری

6

شهرش جوداهیبیان د ناچهرا شان دو وینهیان دا په پيدا بکه!

۱۱۲

۲۴

Reng
bike

ژ فان همر شهش سپهران، ب تتن نیک دگمل فی
وینری دگونجیت، نهو کیژک سپهره؟

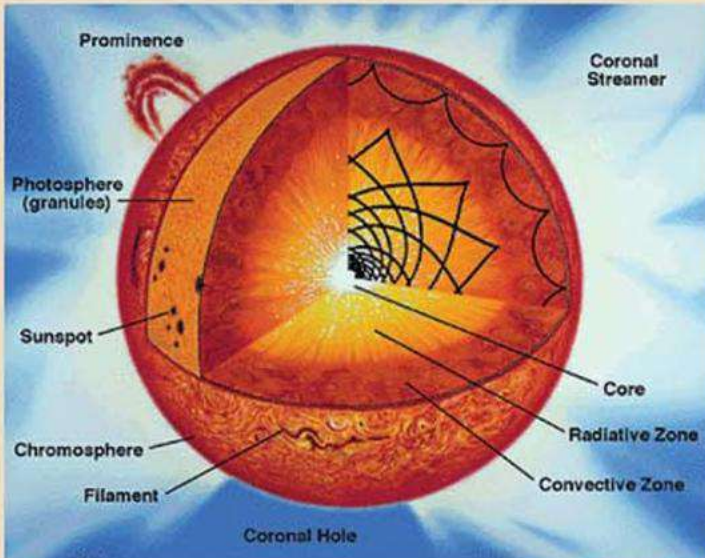
رۆزىن جىھانى ۷۸۷

ئا: يوسىف مەھمەد ئەلى يوسىف

۱/۱	سەرسالا زايىنى	۲/۱۴	رۆزا ئەقىندارىن جىھانى (فالتاين)
۲/۲۷	رۆزا جىھانى يا شانۆيى	۳/۸	رۆزا جىھانى يا ئافرىتان
۵/۱	رۆزا جىھانى يا كرىكاران	۵/۱۲	رۆزا جىھانى يا پەرىستاران
۶/۱	رۆزا جىھانى يا زارۆكان	۶/۲۱	رۆزا جىھانى يا مۆزىكى
۱۰/۱	رۆزا جىھانى يا پىران	۱۰/۱۵	رۆزا جىھانى يا دارى
۱۰/۱۶	رۆزا جىھانى يا خوارنى	۱۱/۲۰	رۆزا جىھانى يا رىكەفتنا مافىن زارۆكان
۱۲/۱	رۆزا جىھانى يا نەخۇشيا (ئىدىز)		

ئەرى تو دزانى..؟

ئا: شىلان ئەلى دۆسكى

- ھەر سالەك (۱۲) ھەپتە، (۵۲) ھەفتى يە، (۳۶۵) رۆزە، (۸.۷۶۶) دەمەزمىرە، (۵۲۵.۹۶۰) خولەكە يان (۳۱.۵۵۷.۶۰۰) چىركەپە!
- سەنگا رۆزى (۲۳۲.۰۰۰) جاران ھىندى سەنگا ھەردى و تىرەيى وى (۱۰) جاران ھىندى تىرەيى ئەردى يە!
- ھەيف (۳۴۸.۴۰۰) كەم و رۆز (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰) كەم ژ ئەردى دويىرن!
- رۆز يا پىكەتتە ژ گازىن (ھايدروجىن و ھىليۇم)!

کاریکاتیر

سہ ردار کیلستہیک

Sardar.K

Hizirvanê Biçwîk

Çirok: Dr. Tariq Bekir

Wergêran: Babê Roji

Nêçîrvanî biryar da ji yên dî yê ciyawaz bît, û nediviya bi tinê gencek bît jiyana wî hemî bi qutabxanê û yarîyan û berêxodana têlevzyonê ve girêday bît. Û biryar da hinêriyekê bi tiştêkê cuda biket, demêkê dirêj di hizirkirinê da borand ka ew çî biket. Pirsyar ji dayk û babê xo kir û heza xo bo wan diyar kir.

Herduwan gotê hizra te tiştêkê ciwane, û piştgîriya wî di wê hizirê da kirin, lê bi merceki çî kartêkirinê li ser xwandin û zîrekîya wî li qutabxanê neket.

Nêçîrvanî soz da wan hizirê di kareki da biket piştî demê xwandinê.

Daxwaz ji babê xo kir navê wî di xuleka kompyoterî da tomar ket û bi taybetî di pirogramên internêta da.

Nêçîrvanî herro êvarîyan qesta yanekê kir ya taybet bû bi internêta ve û fêrbû malperekê taybet çêket.

Nêçîrvanî qasek hebû herro xercêyê xo dikire têda.

Pirsyar kir erê bihayê bi kirêgirtina malperekê internêta çend e? Belê parê wî komkirî têra nedikir, daxwaza harîkariyê ji dayk û babê xo kir..

Dayk û babên wî razî bûn harîkariya wî biken, navê malperê xo kire (Vêre hizirvanê biçwîke) û edrêse malperê xo li qutabxana xo ragehand.

Rêveberîya qutabxanê bi karê nêçîrvanî şad bû, û xelatê qutabîyê nimûne dayê, herwesan rêveberîya qutabxanê daxwaz kir harîkariya wî biken di zêdekirina qebarê malperê wî da, daku hemî qutabî bişên pişikdariyê têda biken û her ew bimînît rêveber û xudanê malperî yê serekî... Nêçîrvan bû "rêveber", û hemîyan li qutabxanê ew niyasî.

Piştî borîna çend salan nêçîrvan mezin bû û bû rêveberê kompaniyeka kompyotera û hizirvanekê mezin.

Soz fêrî dirwînê dibît

Sînyaro: Şah

Soz gelek hez ji çûna bazarî diket û bi taybet cilken rengawreng yên ku di camxanên firoşgehan da dihêne nîşadan, rojekê Heliz digel dayka xo çû bazarî.

Evan cilkan di kargehên mezin da çêdiken, di berê da bi destî didirwîn, lê noke makinên nwi yên heyn gelek ji demî û zehmetê dibirît.

Da.. Çewan van cilken ciwan çêdiken?

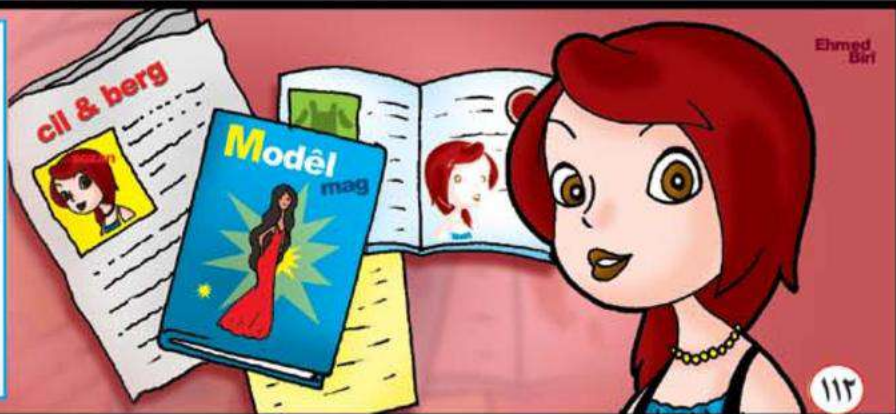
Da.. Min divêt fêr bime dirwînê.

Bila dadê ma çi qeydî ye?

Da.. Dê min divêt li qutabxanê biçime xula fêrkirina diwrînê.

Bila dadê here wê xulê madem heza te li sere.

Soz fêrbû dirwîna hemî çorên cilkan û piştî mezin bûy kargeheka cilik dirwînê vekir û roj bo rojê ew kargeh mezin bû û liq jê vekirin û nav û dengên Sozê gelek belav bûn û cilik û dizaynên wê di rojname û kovaran da jî hatine belavkirin.

Ehmed Bîrî

بەرىكانە؟

پرسىيارىن قى ھژمارى:

- (۱) ۱۱/۲۰ ج بىرەھەرىيا گرىدايى زارۇكان ھەيە؟
- (۲) ناقى سى گيانەھەرىين كەھى كو تىشكا دكەن بېژە؟

بەرسقا پرسىيارىن ھژمارا بۆرى:

- بەرسقا پرسىيارا ئىكى: - كارتا زەر ھۆسداری يە (انذار)
- كارتا سۆر دەرئىخستنه (طرد)
- بەرسقا پرسىيارا دووى: (پەكىن - بەرلىن - ئوتاوا)

پشتى گەلەك زارۇكان بەرسقا پرسىيارىن مە داين و بەرسقىن دروست ھاتىنە ھەلبۇرتن، و پشتى پشكى، خەلات بۇ قان زارۇكان دەرکەفتن:

(۱) سەروين بابا عەلى

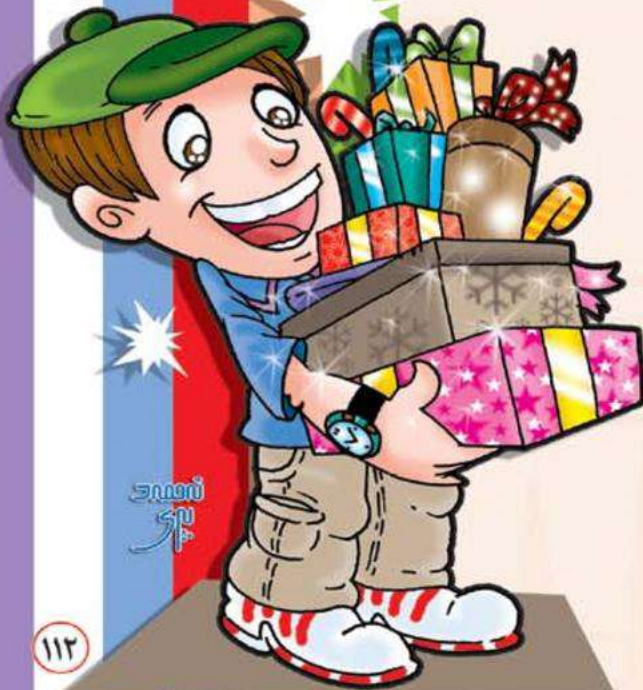
(۲) سىپەل سەفەر موسا

(۳) قانا محەمەد يوسف

ئەم پىرۇزباھيا قان ھەفانان دكەين و ھىقىيە پشتى دەرکەفتنا كۇقارى، سەرەدانا بارەگايى كۇقارا سقۇرە ل ﴿تاخى رەزا، جادا شەھىدىن ئىكى شواتى - ل تەنشت رىفەبەريا بەلاقىرنا بەرھەمىن گازى﴾ بکەن دا خەلاتىن خۇ وەرىگرن.

تېيىنى:

داخوازى ژ وان زارۇكان دكەين يىن پشكدارىي د كۇقارا سقۇرە دا دكەن، ھەر بابەتەكى بەنىرن ناقى خۇيى سىقۇلى ل سەر بنقىسن و دگەل دا وىنەيەكى قىرکەن.. ب تايبەت دەمى ھويىن پشكدارىي د بەرىكانى دا دكەن دا ژ مافى خۇ بى بەھر نەبن.. دگەل سوپاسيان.

بشکوژین سقوره

ریناس جه لال مه حموود

بیرشات سه عید محهمه

هه ناز نه حمه

په ری محهمه

لاقا وه حید

ناقه نند جه لال مه حموود

سه جا نه زیر

ستار واجد

سارا ته حسین

محهمه شانز

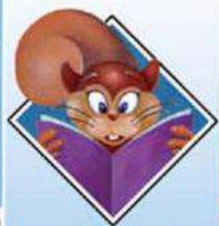

مازن شانز

لینا نزار

Hijmar 112
Çirya êkê
2008

Sivore

و: نازدار

دلخۆش

